

BBC-1901100102041200 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2019) Examination

July - 2021

Sanskrit

(Arthasangraha and Patanjali - Yogasutra - Adhyay-2)

(१) लौगाक्षिभास्कर-कृतः अर्थसंग्रहः

(२) पतञ्जली-योगसूत्र-साधनपाद

(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instruction :

कोई पक्ष पांच प्रश्नोंना उत्तर आपो.

Answer any five questions.

१	नीचेना सूत्रोने समझवो.	१४
1	Explain a precept of the following.	14
	(१) तपः स्वाध्यायेधरप्रणिधानानि क्रियायोगः ।	
	(२) अविद्यास्मितारागद्वेषाभिनिवेशाः पञ्च क्लेषाः ।	
२	नीचेना सूत्रोने समझवो.	१४
2	Explain a precept of the following.	14
	(१) सुखानुशयी रागः ।	
	(२) तस्य हेतुरविद्या ।	
३	योग अटले शुं ? पतंजलि अनुसार योग विभावना समझवो.	१४
3	What is yoga ? Explain concept of yoga according to Patanjali.	14
४	साधनपादेवस्तुनिरूपणम् - थर्था करो.	१४
4	Discuss - साधनपादेवस्तुनिरूपणम्.	14
५	नीचेना गद्यखंडोनी अनुवाद करो अने तेमनुं छार्द स्पष्ट करो.	१४
5	Translate of the following passages and explain clearly the significance in them.	14
	(१) यत्र समग्राङ्गोपदेशः सा प्रकृतिः, यथा दर्शपूर्णमासादिः । तत्प्रकरणे सर्वाङ्गपाठात् ।
यत्र न सर्वाङ्गोपदेशः सा विकृतिः ।	
	(२) समाख्या यौगिकः शब्दः । सा च द्विविधा-वैदिकी लौकिकी च ।	

६	नीचेना गद्यभंडोनी अनुवाद करो अने तेमनुं छार्द स्पष्ट करो.	१४
6	Translate of the following passages and explain clearly the significance in them.	14
	(१) अथ को धर्मः, किं तस्य लक्षणम् ? इति चेत्, उच्यते—यागादिरेव धर्मः । तल्लक्षणम् – वेदप्रतिपाद्यः प्रयोजनवदर्थो धर्मः इति ।	
	(२) अथ को वेद इति चेदुच्यते – अपौरुषेयं वाक्यं वेदः । स च विधिमन्त्रनामधेय निषेधार्थवादभेदात् पञ्चविधः ।	
७	‘अर्थसंग्रहे विधिमीमांसा’- यथा करो.	१४
7	Discuss - ‘अर्थसंग्रहे विधिमीमांसा’	14
८	‘सा द्विधा – ‘शाब्दीभावना’, ‘आर्थीभावना’ च ।’ - यथा करो.	१४
8	Discuss - ‘सा द्विधा – ‘शाब्दीभावना’, ‘आर्थीभावना’ च ।’	14
९	टूकनोंध लखो.	१४
9	Write a short notes.	14
	(1) विधिश्चतुर्विधः	
	(2) श्रुत्यादिषट्प्रमाणानि	
१०	टूकनोंध लखो.	१४
10	Write a short notes.	14
	(1) दुःखानुशयी द्वेषः ।	
	(2) हेय दुःखमनागतम् ।	